

Handläggare
Stina Westerberg
Telefon: 08-50832040**Till**
Kulturnämnden
2026-04-21

Skrivelse om Stockholms stads demokratikriterier för kulturverksamhet

Svar på skrivelse från Isabel Smedberg-Palmqvist (L) och Kristina Lutz m.fl. (M)

Förvaltningens förslag till beslut

Skrivelsen besvaras genom kulturförvaltningens tjänsteutlåtande

Sammanfattning

Isabel Smedberg-Palmqvist (L) och Kristina Lutz m.fl. (M) har till kulturnämnden den 17 februari 2026 lämnat in en skrivelse där de efterfrågar en redogörelse för hur tillämpningen av stadens demokratikriterier sker i relation till kulturaktörer och vilken uppföljning staden gör. De vill också veta vilka behov man ser av att justera demokratikriterierna för att säkerställa deras syfte – en stad där alla kan känna sig inkluderade och välkomna.

Kulturförvaltningen anser att dagens demokrativillkor, arbetssätt och rutiner fungerar väl och är proportionerliga i förhållande till stödsystemens syften.

Ärendet

Isabel Smedberg-Palmqvist (L) och Kristina Lutz m.fl. (M) har till kulturnämnden den 17 februari 2026 lämnat in en skrivelse där de efterfrågar en redogörelse för hur tillämpningen av stadens demokratikriterier sker i relation till kulturaktörer, och vilken uppföljning staden gör. De vill också veta vilka behov man ser av att justera demokratikriterierna för att säkerställa dem. Isabel Smedberg-Palmqvist (L) och Kristina Lutz m.fl. (M) ber att kulturförvaltningen svarar på följande frågor:

- Hur sker arbetet hos kulturförvaltningen och i samarbete med övriga förvaltningar för att säkra att stadens egna verksamheter samt aktörer delfinansierade av staden uppfyller demokratikriterierna för kulturstöd?
- Hur sker arbetet hos kulturförvaltningen och i samarbete med övriga förvaltningar för att säkra att stadens verksamhet som sker i av staden ägda lokaler uppfyller demokrativillkoren?

- Vilka brister eller utmaningar ser kulturförvaltningen i den nuvarande tillämpningen av stadens demokratikriterier för kulturstöd?
- Ser kulturförvaltningen ett behov av att revidera eller bredda de befintliga demokratikriterierna för kulturstöd?
- Vilken dialog och granskning för kulturförvaltningen med de aktörer som mottagit kulturstöd för att försäkra att de fortsätter uppfylla stadens demokratikriterier?
- Kulturförvaltningen kan återkräva utbetalt kulturstöd ifall regler och krav för det inte efterlevs. Har kulturförvaltningen använt sig av den möjligheten den här mandatperioden?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kulturstödsenheten, kulturstrategiska staben på kulturförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kulturförvaltningen ingår i nätverk tillsammans med stadsdelsförvaltningarna under ledning av stadsledningskontoret gällande stöd till föreningar och kulturaktörer inom ramen för kulturstödet. Utöver nätverket har förvaltningen regelbundna kontakter med stadsdelarna i olika frågor.

Ansökningar om kulturstöd bedöms enligt de kriterier och villkor som kulturnämnden har beslutat. Stockholms stads demokrativillkor och kulturförvaltningens arbetssätt och rutiner fungerar väl och är proportionerliga i förhållande till stödsystemens syften. Generella villkor för kulturstöd fastställdes av kulturnämnden senast 2025-11-11. Rutinerna omfattar kontroller och bedömningar av ansökningarna. Ansökningarna granskas och bedöms av handläggare, chefer och en extern referensgrupp utifrån olika aspekter och kompetensområden.

Kulturförvaltningen följer också stadens demokrativillkor vid upplåtelser av lokaler. Program och föreläsare meddelas till förvaltningen innan en upplåtelse. Ageranden som har ett konstnärligt ändamål och som sker inom kultursektorn, exempelvis inom litteratur, film, teater, dans, musik eller annan scenkonst, bör dock bedömas med tillämpning av armlängds avstånd, och i enlighet med stadens demokrativillkor.

Det fria kulturlivet och civilsamhället har liksom den enskilde i Sverige långtgående rättigheter att uttrycka sig fritt, att ha åsikter och sympatier, och att organisera sig i föreningsliv. Dessa rättigheter skyddas av grundlagarna.

Konstnärlig frihet är en förutsättning för konstnärlig verksamhet. Armlängds avstånd från beslutande instanser är en viktig princip i ett demokratiskt samhälle. Kulturförvaltningen ska inte bedöma en verksamhets politiska åsikter och ställningstaganden. Inte heller ska anställdas och individers politiska åsikter bedömas i ansökningarna. Kulturförvaltningen kan kräva att kulturaktörer som beviljas kulturstöd ska följa svensk lag som även omfattar diskrimineringslagstiftning.

I de generella villkor för kulturstöd som fastställdes av kulturnämnden senast 2025-11-11 anges det att:

- Sökande ska följa gällande svensk lagstiftning.
- Alla former av kulturstöd omfattas av Stockholm stads principer och policyer gällande demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män samt våldsbejakande extremism.
- Verksamheten ska särskilt beakta sitt arbetsmiljöansvar beträffande hot, övergrepp och sexuella trakasserier.

De generella villkoren för kulturstöd är en viktig del av kulturnämndens riktlinjer och rutiner för hantering av stöd till civilsamhälle och yrkesverksamma kulturaktörer. I alla ansökningsformulär intygar alla sökande kulturaktörer att de tagit del av generella villkor och krav.

Ansökningar om kulturstöd bedöms enligt de kriterier och villkor som kulturnämnden har beslutat. Rutinerna omfattar kontroller och bedömningar av ansökningarna.

Kulturstöd för konstnärlig produktion och kulturarrangemang beviljas för publika program utifrån bedömningsgrunderna konstnärlig kvalitet, publikutveckling och kommunikation samt ekonomi och andra resurser. Ansökningarna bedöms av en extern referensgrupp utifrån de bedömningsgrunderna.

Kulturförvaltningen har regelbunden kontakt med kulturaktörer genom besök, mail och telefon. Uppföljning sker genom redovisningar av genomförda program, publiktillströmning och ekonomi. Kulturförvaltningen gör årligen fördjupade analyser av cirka 6–8 verksamheter med höga stöd. De organisationerna genomlysas av extern konsult som granskar publikutveckling, bedömning av ekonomi och demokrativillkor.

Kulturförvaltningen följer noggrant de aktörer som beviljats kulturstöd. Uppföljning sker genom redovisningar och statusrapporter av genomförda program, publiktillströmning och ekonomi. Kulturförvaltningen kräver regelbundet tillbaka medel

enligt stödets generella villkor när förändringar av olika skäl skett i program och aktiviteter sedan beviljande. Under budgetåren 2022 - 2026 har 163 beviljade medel om ca 3 mnkr/år återbetalats helt eller delvis. Dessa medel har sedan kunnat beviljas till andra aktörer.

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Patrik Liljegren
Avdelningschef
Kulturförvaltningen

Bilagor

1. Skrivelse från Isabel Smedberg-Palmqvist (L) och Kristina Lutz m.fl. (M) om Stockholms stads demokratikriterier för kulturverksamhet